

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ
КОМУНІКАЦІЙ, РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ
ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ**

НАКАЗ

Київ

№ _____

Про затвердження Положення щодо впровадження в НКЕК механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

На виконання пункту 1 частини четвертої статті 53-1 Закону України «Про запобігання корупції» та Антикорупційної програми НКЕК на 2022-2023 роки, затвердженої наказом Голови НКЕК від 23.12.2022 №48/нк «Про затвердження Антикорупційної програми НКЕК на 2022-2023 роки» (зі змінами), урахувавши роз'яснення Національного агентства з питань запобігання корупції «Щодо механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» від 24.02.2021 №3, а також у зв'язку із підключенням НКЕК до Єдиного порталу повідомлень викривачів,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення щодо впровадження в НКЕК механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність наказ, Голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації від 10 грудня 2021 №91/нк «Про впровадження в НКРЗІ механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Голова

Олександр ЖИВОТОВСЬКИЙ

UB
НКЕК
№2/нк від 10.01.2024
КЕП: Животовський О. М. 10.01.2024 10:28
58E2D9E7F900307B040000003801800E824A100

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Голови НКЕК
10.01.2024 № 2/нк

**Положення
щодо впровадження в НКЕК механізмів заохочення викривачів та
формування культури повідомлення про можливі факти корупційних
або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону
України «Про запобігання корупції»**

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено з метою впровадження в Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (далі – НКЕК) механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

2. НКЕК заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

3. Це Положення поширюється на всіх працівників НКЕК.

4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

1) корупційні правопорушення – корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, інші порушення Закону;

2) механізми заохочення та формування культури повідомлення – механізми заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;

3) повідомлення – повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

Інші терміни в Положенні вживаються у значеннях, наведених у Законі.

5. Це Положення відповідно до Закону регламентує:

1) мету заохочення та формування культури повідомлення;

2) правову основу механізмів заохочення та формування культури повідомлення;

3) форми заохочення та формування культури повідомлення;

4) організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення;

5) права та гарантії захисту працівників НКЕК як викривачів;

6) проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення.

б. Особа не є викривачем, якщо повідомить інформацію, яка є загальновідомою, або відомості, зазначені у повідомленні, не містять фактичних даних.

II. Мета заохочення та формування культури повідомлення

1. Метою заохочення та формування культури повідомлення є сприяння працівникам НКЕК виявляти та повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинені іншими працівниками НКЕК, що має призвести до формування поваги до викривачів як сталої норми та частини корпоративної культури НКЕК.

III. Правова основа механізмів заохочення та формування культури повідомлення

1. Правову основу формування та функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення складають Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (ст. 33), Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (ст. 22), Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (ст. 9), Закон.

2. НКЕК забезпечує викривачам умови для здійснення повідомлення шляхом впровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення.

IV. Форми заохочення та формування культури повідомлення

1. Механізми заохочення повідомлення реалізуються у таких формах:

1) затвердження локальних нормативних актів, які визначають форми заохочення, організаційні засади функціонування механізму заохочення;

2) надання методичної допомоги та консультацій працівникам НКЕК щодо здійснення повідомлення;

3) впровадження морального та матеріального заохочення викривачів.

2. Механізми формування культури реалізуються у таких формах:

1) затвердження локальних нормативних актів щодо етичної поведінки в НКЕК, зокрема формування поваги до викривачів як відповідальних громадян;

2) проведення внутрішніх навчань з питань формування культури повідомлення;

3) проведення комунікаційної кампанії та систематичне здійснення просвітницьких заходів.

V. Організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення

1. Працівник НКЕК, якому стала відома інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншим працівником НКЕК, зобов'язаний негайно повідомити про це Голову НКЕК, керівника апарату НКЕК та керівника уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції НКРЗІ (далі – уповноважений підрозділ).

2. Голова НКЕК організовує та контролює роботу щодо формування культури повідомлення та забезпечення функціонування механізму заохочення викривачів.

3. Організаційне забезпечення функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення здійснює уповноважений підрозділ.

4. Уповноважений підрозділ здійснює заходи заохочення та формування культури повідомлень в НКЕК шляхом:

1) ефективної організації роботи внутрішніх каналів повідомлення НКЕК;

2) якісного та своєчасного розгляду повідомлень, що надійшли через внутрішні канали, в частині порушень корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону працівниками НКЕК;

3) постійної взаємодії з викривачем та інформування його про стан та результати розгляду повідомлення;

4) надання методичної допомоги, консультацій, проведення внутрішніх навчань щодо здійснення повідомлень та захисту викривачів;

5) розміщення на офіційному вебсайті НКЕК та інформаційних дошках НКЕК інформації про внутрішні канали повідомлення в НКЕК.

5. Уповноважений підрозділ вживає заходів щодо захисту працівників НКЕК, які є викривачами.

6. Керівник уповноваженого підрозділу є особою, відповідальною за реалізацію повноважень із захисту викривачів.

7. НКЕК організовує заходи заохочення та формування культури повідомлення у таких напрямках:

1) послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції всередині НКЕК;

2) неприпустимості всіх видів корупційних практик всередині НКЕК;

3) об'єктивного та неупередженого реагування на кожне обґрунтоване повідомлення про корупцію;

4) невідворотності відповідальності у випадку виявлення порушень;

5) забезпечення конфіденційності при взаємодії із викривачами;

6) прийняття найбільш сприятливого для викривача рішення у повсякденній діяльності НКЕК в межах дискреційних повноважень;

7) негайного реагування на всі негативні заходи впливу або загрозу їх застосування щодо викривачів.

8. Уповноважений підрозділ не менше ніж один раз на рік проводить внутрішнє навчання щодо формування культури викривання та поваги до викривачів.

9. Матеріальне стимулювання (в межах фонду оплати праці та чинного законодавства) можливе, але за дотримання таких умов:

- 1) повідомлення про корупцію скеровано працівником добровільно;
- 2) виплата заохочення не спричинить розкриття особи викривача.

10. У НКЕК рішенням від 17.08.2022 №151 затверджено Правила професійної етики, що застосовуються до членів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку та працівників апарату Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, які визначають стандарти та етичні норми поведінки, якими зобов'язані керуватись Голова, члени НКЕК та працівники апарату НКЕК, під час виконання посадових обов'язків у відносинах з державними органами, фізичними та юридичними особами, а також міжнародними та регіональними організаціями, національними регуляторними органами іноземних держав у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, іноземними компаніями, та покликані сприяти утвердженню таких особистих та ділових якостей і моральних норм, як високий професіоналізм, неупередженість, чесність, порядність та здатність протистояти намаганням неправомірного впливу на службову діяльність.

11.3 метою заохочення та формування культури повідомлення уповноважений підрозділ розробляє:

- 1) пам'ятку щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача (додаток 1);
- 2) пам'ятку щодо порядку отримання викривачем безоплатної вторинної правової допомоги (додаток 2);
- 3) пам'ятку щодо розгляду повідомлень (додаток 3);
- 4) пам'ятку щодо каналів повідомлення в НКЕК (додаток 4);
- 5) план роботи уповноваженого підрозділу щодо запобігання і виявлення корупції із зазначенням конкретних заходів, строків їх виконання та відповідальних виконавців.

12. Працівники уповноваженого підрозділу повинні систематично проходити навчання щодо захисту прав викривачів.

VI. Права та гарантії захисту працівників НКЕК як викривачів

1. Працівник НКЕК, який є викривачем, має такі права та гарантії захисту:

- 1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;

- 2) подавати докази на підтвердження своєї заяви (повідомлення);
- 3) отримувати від уповноваженого підрозділу підтвердження прийняття і реєстрації повідомлення;
- 4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- 5) на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- 6) на конфіденційність;
- 7) повідомляти без зазначення відомостей про себе (анонімно);
- 8) у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів;
- 9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;
- 10) на винагороду у визначених законом випадках;
- 11) на отримання психологічної допомоги;
- 12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках;
- 13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації;
- 14) на захист трудових прав.

2. Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.

3. Крім передбачених законом гарантій захисту викривача, у зв'язку із здійсненим повідомленням, з метою захисту викривача НКЕК додатково вживає заходи для попередження дискримінації викривача, порівняно з іншими працівниками установи, недопущення зміни посадових обов'язків, залякування чи будь-яких інших форм психологічного впливу.

4. Будь-яке повідомлення є конфіденційним, навіть якщо особа не є викривачем в розумінні норм Закону.

5. Розкриття (розголошення) інформації про викривача заборонено, крім випадків, встановлених законом.

6. НКЕК зобов'язана перевіряти кожен факт розкриття (розголошення) конфіденційної інформації про особу, яка здійснила повідомлення, та вжити заходи щодо притягнення до відповідальності винних осіб.

VII. Проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення

1. НКЕК проводить самооцінку впровадження системних заходів, спрямованих на заохочення та формування культури повідомлення.

2. Самооцінку здійснює уповноважений підрозділ та затверджує Голова НКЕК.

3. При проведенні самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення необхідно застосовувати такі індикатори:

- 1) кількість запланованих та фактично проведених просвітницьких заходів, спрямованих на формування поваги до викривачів;
 - 2) кількість працівників, які пройшли навчання;
 - 3) кількість розроблених методичних та просвітницьких матеріалів;
 - 4) кількість повідомлень щодо порушення прав викривачів через здійснене повідомлення, які надійшли на розгляд;
 - 5) кількість повідомлень про корупцію, які надійшли на розгляд;
 - 6) кількість та види застосованих заохочень до викривачів після повідомлень про корупцію ними.
4. Затвержені Головою НКЕК результати самооцінки доводяться до відома працівників НКЕК.

**Завідувач Сектору з питань
запобігання та виявлення корупції**

Антон ДОЛГІЙ

ПАМ'ЯТКА

щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача

Викривач – особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, проходженням нею служби чи навчання.

Важливо!

викривач – це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною;

повідомлення викривача має містити інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», тобто такі фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені (зокрема, це відомості про: обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка його вчинила, тощо);

інформація стала відома викривачу у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Викривач має такі права:

- бути повідомленим про його права та обов'язки;
- на отримання інформації про стан та результати розгляду;
- подавати докази, давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- на безоплатну правничу допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката та судовий збір;
- на конфіденційність та анонімність;
- на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів;
- на винагороду;
- на отримання психологічної допомоги;
- на звільнення від юридичної відповідальності у визначених випадках.

Викривач має такі гарантії:

- захист трудових прав викривача (заборона звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, інших негативних заходів впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням про корупцію;
- виплати заробітку за час вимушеного прогулу та грошових компенсацій за порушення його трудових прав.

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

- уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції НКЕК (для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника);
- Національного агентства з питань запобігання корупції (для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їхніх прав, у зв'язку з такими повідомленнями);
- правоохоронних органів (для захисту життя, житла, здоров'я та майна);
- центрів безоплатної правничої допомоги (для отримання безоплатної вторинної правничої допомоги);
- суду (для захисту своїх прав і свобод).

ПАМ'ЯТКА

щодо порядку отримання викривачем безоплатної вторинної правової допомоги

Викривач має право на безоплатну вторинну правничу допомогу у зв'язку із захистом його прав.

Безоплатна вторинна правнича допомога включає такі види правничих послуг:

- 1) захист від обвинувачення;
- 2) здійснення представництва інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- 3) складення документів процесуального характеру.

Звернення про надання одного з вказаних видів правничих послуг подається викривачем до Центру з надання безоплатної вторинної правничої допомоги за місцем фактичного його проживання.

Разом із зверненням про надання безоплатної вторинної правничої допомоги викривач повинен подати документи, що підтверджують здійснення ним повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

Такими документами можуть бути, зокрема:

- 1) відповідь органу, юридичної особи публічного права, юридичної особи, зазначеної в ч. 2 ст. 62 Закону України «Про запобігання корупції» на повідомлення (заяву, скаргу тощо) викривача;
- 2) лист органу, юридичної особи публічного права, (юридичної особи, зазначеної в ч. 2 ст. 62 Закону України «Про запобігання корупції») про результати попередньої перевірки повідомлення;
- 3) повідомлення слідчого органу досудового розслідування Національному агентству з питань запобігання корупції про початок досудового розслідування за участю викривача (відповідно до вимог ч. 9 ст. 214 КПК);
- 4) повідомлення Національної поліції України Національному агентству з питань запобігання корупції про участь викривача у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією (відповідно до вимог ч. 5 ст. 257 КУпАП);
- 5) унікальний ідентифікатор повідомлення, отриманий викривачем після повідомлення про корупцію через Єдиний портал повідомлень викривачів;
- 6) інші документи, видані уповноваженими органами, які підтверджують, що особа є викривачем у зв'язку із повідомленням нею інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

ПАМ'ЯТКА

щодо розгляду повідомлень

**Викривач може самостійно обрати, через які канали подати повідомлення:
внутрішні, регулярні чи зовнішні**

Важливо!

- викривач може подати повідомлення як із зазначенням авторства, так і анонімно;
- повідомлення підлягає розгляду, якщо воно містить фактичні дані, які можуть бути перевірені;
- якщо наведена у повідомленні інформація стосується Голову НКЕК, таке повідомлення у 3-денний строк надсилається суб'єкту, уповноваженому розглядати або розслідувати факти, викладені у повідомленні, про що інформується заявник;
- якщо наведена у повідомленні інформація стосується керівника уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції НКЕК, порядок розгляду такого повідомлення визначається Головою НКЕК.

Порядок (процедура) розгляду повідомлень в НКЕК

Викривач подав повідомлення

- якщо розгляд повідомлення не належить до компетенції НКЕК – НКЕК інформує викривача у 3-денний строк;
- якщо повідомлення містить факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень – НКЕК упродовж 24 годин письмово повідомляє спецсуб'єкта (прокуратуру, НПУ, НАЗК, НАБУ) або ДБР.

Попередній розгляд повідомлення через зовнішні або внутрішні канали повідомлень

- Повідомлення підлягає попередньому розгляду у строк не більше ніж десяти робочих днів з дня внесення інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів;
- Якщо під час попереднього розгляду повідомлення буде встановлено, що воно не відповідає вимогам Закону України «Про запобігання корупції» (не містить фактичних даних про можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», які можуть бути перевірені), його розглядатимуть відповідно до Закону України «Про звернення громадян»;
- Якщо під час попереднього розгляду повідомлення буде встановлено, що його розгляд не належить до компетенції НКЕК, подальший розгляд припиняється, а заявник інформується про це з роз'ясненням, куди можна звернутися;
- У разі підтвердження за результатами попереднього розгляду викладеної у повідомленні інформації винні особи притягаються до дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарне провадження триває 30 (45) днів з дня завершення попереднього розгляду;
- Якщо під час попереднього розгляду виявлено ознаки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, матеріали передаються спеціально уповноваженому суб'єкту у сфері протидії корупції або Державному бюро розслідувань.

Заявнику надається детальна інформація про результати попереднього розгляду та дисциплінарного провадження у 3-денний строк з дня завершення розгляду повідомлення, закриття дисциплінарного провадження.

У НКЕК наказом Голови НКЕК від 28.12.2023 №85/нк затверджено Порядок прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (розміщений на офіційному вебсайті НКЕК у підрубриці «Запобігання проявам корупції»).

ПАМ'ЯТКА

щодо каналів повідомлення в НКЕК

Внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» - способи захищеного (у тому числі анонімного) повідомлення інформації викривачем керівнику або уповноваженому підрозділу (особі) органу, юридичної особи, у яких викривач працює, проходить службу чи навчання або на замовлення яких виконує роботу, а так само до органу вищого рівня, уповноважена особа якого здійснює контроль за дотриманням антикорупційного законодавства на підвідомчих підприємствах, в установах та організаціях.

Подання повідомлень (у тому числі анонімних) через внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» в НКЕК здійснюється:

- через відкритий для цілодобового доступу [Єдиний портал повідомлень викривачів*](#);
- засобами телефонного зв'язку за виділеною телефонною лінією за номером: 044 202 00 23.

* посилання: <https://whistleblowers.nazk.gov.ua/#/>

